

ОСОБЛИВОСТІ ERP-СИСТЕМ В АСПЕКТІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Вінницький національний технічний університет;

Анотація

У статті розглянуто переваги та недоліки ERP-систем в управлінні витратами підприємства.

Ключові слова: витрати, інформаційні технології, автоматизація, ERP-системи.

Abstract

The article discusses the advantages and disadvantages of ERP-systems in enterprise cost management.

Keywords: costs, information technology, automation, ERP-systems.

Вступ

Витрати є важливою та складною економічною категорією та одним із вирішальних факторів, що впливають на фінансову діяльність суб'єкта господарювання. Тому інформація про витрати займає центральне місце в системі управління всім підприємством і його різними структурними підрозділами. Управління витратами підприємства необхідно також тому, що вони є основою формування цінової політики, характеризують технічний рівень і рівень організації виробництва та ефективність управління підприємством в цілому.

Одним із важливих факторів конкурентоспроможності сьогодні стало використання сучасних інформаційних технологій в управлінні бізнесом, без яких була б неможлива успішна діяльність у багатьох сферах підприємництва. Удосконалення інформаційних технологій і систем, розвиток технологічних платформ, розробка новітніх категорій програмних продуктів призвели до змін у методах управління виробництвом.

ERP-системи призначені для автоматизації бізнес-процесів і господарської діяльності підприємств. Впровадження ERP-систем сприяє раціональному зниженню витрат і розподілу ресурсів, а разом з тим полегшує процес управління.

Незважаючи на різноманіття сучасного ринку інформаційних систем і технологій, питання вибору та оцінки ефективності обраних систем для підприємств залишаються актуальними. Якщо підприємство використовує неправильно обрану інформаційну систему, це не тільки не принесе очікуваного економічного зростання, але й може призвести до збитків.

Результати дослідження

ERP-системи – це системи управління бізнесом, яка об'єднує інформацію про діяльність різних структурних підрозділів і функцій компанії в єдину систему [1].

Появу ERP-систем можна пояснити постійними змінами економічної ситуації та значним прогресом у технологіях. Ці системи стали необхідними, оскільки традиційні бізнес-процеси більше не відповідають поточній реальності та не відповідають новим викликам і нагальним потребам. Що стосується формування витрат, ERP-системи пропонують цілий ряд можливостей [2].

ERP-системи надають ідеальну можливість для об'єднання та інтеграції інформації. Ці системи мають можливість працювати з планами рахунків і класифікувати різні типи витрат. У випадку, якщо витрати виникають у різних модулях або підрозділах підприємства, система може легко ідентифікувати та об'єднати їх, пропонуючи точне та неупереджене уявлення про поточну ситуацію [3].

ERP-системи забезпечують ефективні можливості контролю витрат і функцій моніторингу. Завдяки технічним можливостям у режимі реального часу можна запобігти перевитратам і

оперативно усунути будь-які відхилення у вартості чи моделях витрат. Така динаміка дозволяє швидко реагувати на нестандартні ситуації, що виникають.

У ERP-системах усі процеси формування витрат ретельно стандартизовані. Це означає, що якщо певний відділ подає заявку на закупівлю ТМЦ, то ці витрати не будуть визнані, доки вони не отримають погодження з керівництвом і відповідна первинна документація не буде введена в систему. По суті, це слугує додатковим засобом моніторингу та контролю за бізнес-операціями.

Крім того, ERP-системи пропонують можливість виконувати аналіз витрат за допомогою аналітичних процедур. Одним з таких варіантів є можливість аналізу затвердженого бюджету підприємства, що дозволяє оцінити його відповідність або відхилення від запланованих показників шляхом порівняння фактичних і прогнозованих показників.

Розмежовуючи центри відповідальності (центри витрат), індивідуальні рахунки та різні види витрат, можна вивчити елементи витрат і оцінити загальну прибутковість суб'єкта господарювання.

Однак важливо зазначити, що ERP-системи, які використовуються для управління витратами, мають свої недоліки та несуть значні ризики. Найбільш критичний ризик полягає не лише у значних фінансових інвестиціях, необхідних для впровадження та обслуговування ERP-систем як цінного нематеріального активу, а й у потенційних наслідках невдалого впровадження, які можуть призвести навіть до банкрутства підприємства [4].

Якщо говорити про загальні витрати підприємства, ERP-системи пропонують широкий набір функціональних можливостей і дозволяють управлінському персоналу отримувати доступ до важливої інформації щодо діяльності організації.

Висновки

Проведений аналіз наукових праць дослідників щодо особливостей використання ERP-систем в управлінні витратами підприємства дав змогу краще зрозуміти переваги та недоліки використання таких систем. Було встановлено, що важливо приділяти увагу ефективному використанню сучасних ERP-систем при управлінні витратами підприємства. В подальших дослідженнях планується обґрунтувати доцільність використання визначених ERP-систем в управлінні витратами конкретного підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Здобувач А. Бізнес-перспектива використання інформаційних технологій при реалізації ERP-проекту на підприємстві. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2014. № 24.7. с. 344-350.
2. ERP-система. Що це і для чого потрібна? URL: <https://www.softinform.com.ua/news/shcho-take-erp-systema/> (дата звернення 15.04.2024).
3. Малахова А. В., Степанова І. О. Автоматичні системи в управлінні витратами. Актуальні питання психології, економіки та управління: збірка наукових праць (статей) «Актуальні питання сучасної науки та освіти» [Слов'янськ, 21- 23 травня 2019 року] / МОН України ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. с.178.
4. Страшинська Л. В., Андреев В. А. Формування витрат в системі планування ресурсів підприємств (ERP-систем). Scientific progress: innovations, achievements and prospects : proceedings of the 10th International scientific and practical conference, 25-27 June 2023. Munich, 2023. P. 411–415.

Педосенко Карина Сергіївна – студент групи МІТ-206, факультет менеджмент інформаційних технологій, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: karisha23pedosenko@gmail.com

Міронова Юлія Володимирівна – канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту та безпеки інформаційних систем, Вінницький національний технічний університет.

Pedosenko S. Karyna — student of MIT-20B group, Faculty of Information Security Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: karisha23pedosenko@gmail.com

Mironova V. Yuliia — candidate of economy Sciences, Associate Professor of the Department of Information Systems Management and Security, Vinnytsia National Technical University